



بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی مراغه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح دوره ترمی course plan

<p>رشته: کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی ترم ۵</p> <p>نام درس: انگل شناسی ۲ (تک یاخته شناسی)</p> <p>کد درس: ۲۹</p> <p>پیش نیاز: انگل شناسی ۱ (کرم شناسی)</p> <p>زمان تشکیل کلاس نظری شنبه ها ۱۰-۸</p> <p>نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی</p> <p>مسئول درس: دکتر صابر رائقی</p> <p>زمان تشکیل کلاس عملی: شنبه ها ۱۳/۳۰-۱۰/۳۰</p>	<p>نام مدرسین: دکتر صابر رائقی</p> <p>نام مسوول درس: دکتر صابر رائقی</p> <p>آدرس دفتر: طبقه ۳ معاونت آموزشی تلفن: ۳۷۲۷۶۳۶۳-۲۶۴ داخلی پست الکترونیک: saberraeghi@gmail.com</p> <p>روزهای تماس با مسئول درس: تمام ایام هفته</p>
<p>هدف کلی درس:</p> <p>بیماری های انگلی تک یاخته ای در بین بیماری های عفونی بیشترین مشکلات کنترلی را دارند چرا که داروی قاطع، واکس مناسب و در مجموع شیوه مبارزه اثر گذاری ندارند، در بین بیماری های انگلی هرچند عفونتهای کرمی دارای شیوع بیشتر در مقایسه با عفونتهای تک یاخته ای هستند ولی مرگ و میر در بیماریهای تک یاخته ای در مقایسه با بیماری های کرمی بیشتر است. علیرغم پیشرفت های زیادی که در زمینه کنترل و مبارزه، فراهم شدن امکانات پیشرفته آزمایشگاهی در تایید و تشخیص و تسریع عفونتهای انگلی و کشت داروهای جدید حاصل شده لیکن به موازات آن به دلیل توسعه مقاومت دارویی، مقاوم شدن ناقلین به سموم حشره کش و تغییر مقاومت میزبانهای انسانی از شایعترین عفونتها به خصوص در کشورهای در حال توسعه می باشند. آشنایی با مورفولوژی، بیولوژی، علائم بالینی، روشهای نوین تشخیصی و بند پایان ناقلان آنها از جمله ضروریاتی هستند که ما را در تشخیص و درمان به موقع بیماریهای انگلی تک یاخته ای و جلوگیری از عوارض آنها یاری می دهند.</p>	<p>اهداف اختصاصی:</p> <p>از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند:</p> <ol style="list-style-type: none">۱- دانشجو باید اصول طبقه بندی و نامگذاری انگلها را یاد بگیرد.۲- دانشجو باید اصطلاحات کلی انگل شناسی را یاد بگیرد.۳- دانشجو باید خصوصیات کلی تک یاخته ها و کرمها را یاد بگیرد.۴- دانشجو باید مورفولوژی انگلها را یاد بگیرد.۵- دانشجو باید محل زندگی و چرخه تکاملی انگلها را یاد بگیرد.۶- دانشجو باید علائم و نشانه های بیماریهای انگلی را یاد بگیرد.۷- دانشجو باید بیماریزایی انگل ها را یاد بگیرد.۸- دانشجو باید داروهای انگلی را بشناسد و نحوه استفاده از آنها برای بیماریهای انگلی را یاد بگیرد.۹- دانشجو باید راههای کنترل و پیشگیری بیماریهای انگلی را یاد بگیرد.
<p>شیوه تدریس:</p> <p>سخنرانی، پرسش و پاسخ و ارائه مطالب و تصاویر توسط ویدئو پروژکتور</p> <p>مواد و وسایل آموزشی:</p> <p>تخته وایت برد، ویدئو پروژکتور، اسلایدهای تهیه شده، لام و نمونه های تهیه شده بیماری و عوامل انگلی، فیلم آموزشی و فایل های الکترونیکی تهیه شده توسط مدرس</p>	<p>نحوه ارزشیابی دانشجوی:</p> <p>۱- حضور فعال، مداوم و بدون غیبت (۱۰٪)</p>

ارزشیابی تشخیصی: با استفاده از پرسش و پاسخ انجام می شود.

نتیجه: اگر نتیجه مثبت بود، بحث ادامه می یابد و درغیراین صورت پیش نیا زها مرور می شوند.

فعالیت های ضمن تدریس: با استفاده از الگوی پیش سازمان دهنده و با بهره گیری از وسایل مورد نیاز انجام می شود.

۲- پروژه کلاسی (۵٪)

۳- امتحان میان ترم (۲۵٪)

۴- امتحان پایان ترم عملی و نظری (۶۰٪)

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو:

مطابق بامقررات آموزشی حداکثر سقف مجاز در نظر گرفته شده و بیشتر از آن مجاز به شرکت در امتحان نخواهد بود.

وظایف و تکالیف دانشجو:

۱- حضور دائم و بموقع در سر کلاس

۲- مطالعه مباحث جلسات قبل و آمادگی جهت پرسش و پاسخ و یا کوئیز

۳- مطالعه مباحث مربوط به هر جلسه و شرکت فعال در کلاس

۴- شرکت در بحث های گروهی

* تاریخ امتحان میان ترم: ۱۳۹۷/۸/۳۰

تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۳۹۷/۱۰/۲۳

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان: حضور فعال در کلاس و مشارکت در پرسش و پاسخ از اهمیت برخوردار است.

- حضور دائم و بموقع در کلاس

- عدم غیبت دانشجو در طول ترم

- رعایت شئون اسلامی

- حفظ احترام متقابل نسبت به استاد و همکلاسی ها

- رعایت اصول حضور در آزمایشگاه مد نظر خواهد بود.

منابع اصلی

۱- انگل شناسی پزشکی مارکل، (۲۰۰۶)، ترجمه معمار، رضائیان، انتشارات طبیب.

۲- انگل شناسی پزشکی براون (۱۳۸۶) ترجمه عمید اطهری: انتشارات تیموریان.

منابع برای یافتن مقاله و سایر اطلاعات مفید

Sid.ir

Pubmed.com

هدف ها:

۱- هدف کلی

الف- در ارائه درس نظری تک یاخته شناسی:

یادگیری کلیه عوامل انگلی تک یاخته ای بیماری زای انسان اعم از انگل های دارای انتشار وسیع و یا با انتشار محدود و نادر و آشنایی با ویژگی های بیولوژیکی، بیماریزایی، تشخیص، درمان، پیشگیری، کنترل و همه گیری شناسی آنها در راستای آموزش این مبانی، جهت یادگیری فعال دانشجویان، با ارائه راهکارهای که ذیلا به آنها اشاره شده است همچنین با روش صحیح تحقیق نیز آشنا خواهند شد.

ب- هدف کلی در ارائه درس عملی تک یاخته شناسی:

فراگیری دقیق ریخت شناسی تک یاخته های بیماریزا برای انسان و آشنایی با نحوه تشخیص کلیه عوامل تک یاخته و حشرات انگلی بیماریزای انسان.

۲- هدف های ویژه:

الف- هدف های ویژه رفتاری (SOB) درس نظری:

در پایان دانشجو باید قادر باشد :

- 1- تعریف تک یاخته و تک یاخته شناسی و حشرات پزشکی را بداند.
- 2- انواع تک یاخته ها و حشرات و طبقه بندی آنها را بتواند ارائه دهد.
- 3- ریخت شناسی تک یاخته های بیماریزا در انسان و انواع شیوه های رایج تشخیصی را شرح دهد.
- 4- نشانه های بالینی بیماریهای تک یاخته ای و مکانیسم های بیماریزایی را بیان کند .
- 5- آشنایی کامل و قدرت و توانایی تشریح چرخه زندگی هر یک از تک یاخته های بیماریزای انسانی را داشته باشد.
- 6- توزیع جغرافیایی تک یاخته های بیماریزای انسانی را بداند.
- 7- اهمیت بهداشتی و وضعیت همه گیری شناسی بیماریهای تک یاخته ای را بیان نماید .
- 8- توانایی شرح علائم و عوارض پاتولوژی حاصل از بیماری تک یاخته ای را در انسان داشته باشد.
- 9- راههای کنترل و پیشگیری از بیماریهای تک یاخته ای بیماریزا برای انسان را بداند.
- 10- با شیوه استفاده از منابع(کتاب، مجله، سایت های مرتبط و...) آشنا شده باشد
- 11- با ریخت شناسی، بیولوژی، انتشار جغرافیایی و مهمترین بند پایان ناقل پزشکی آشنا شده باشد.

ب-هدف های ویژه رفتاری (SOB) درس عملی:

در پایان دانشجو باید قادر باشد :

- 1- لامهای آموزشی تک یاخته های بیماریزا و حشرات ناقل برای انسان را بر اساس ویژگیهای ریخت شناسی تشخیص دهد.
- 2- ریخت شناسی هر مرحله از چرخه زندگی تک یاخته ها و حشرات ناقل را تشخیص دهد.
- 3- توانایی تشخیص نمونه های مجهول تک یاخته ای و حشرات را داشته باشد.
- 4- با انواع روش های آزمایشگاهی رایج در رسیدن به تشخیص صحیح بیماریهای ناشی از تک یاخته ها و ناقلین مهم پزشکی آشنا باشد و مهارت لازم جهت انجام آنها را داشته باشد.
- 5- توانایی صید، آماده سازی جهت تشخیص حشرات ناقل در بیماریهای انگلی- تک یاخته ای را داشته باشد.

راهبرد های آموزشی:

الف- درس نظری تک یاخته شناسی:

درس به شیوه های متفاوتی در طول ترم ارائه می شود از جمله به صورت سخنرانی، گفت و شنود علمی، پرسش و پاسخ، سمینار گروهی، تهیه پاسخ پرسشهایی که در اذهان دانشجویان ایجاد می شود و پاسخ آنها به دانشجو محول می شود تا با مطالعه و جستجو در موتورهای جستجو در اینترنت آن را در کلاس ارائه کند و در مجمع جمع بندی مطالب به عهده استاد خواهد بود. در ارائه درس هدف اصلی و گرایش عمده آشنا کردن دانشجویان به شیوه های تشخیص جدید با ایجاد قدرت تجزیه و تحلیل آنها و سپس آشنایی با عفونتها و بیماری های تک یاخته ای کمتر شایع، بیماریهای باز پدید(Remerging) و نوپدید(Emerging).

ب- درس عملی تک یاخته شناسی:

پس از ارائه آموزش عملی (Training) توسط استاد در هر جلسه که همراه با نمایش اسلاید و... بسته به موضوع به وسیله بسته نرم افزاری Office (Powerpoint, Excell, و...) به دانشجویان کلاس که از ابتدای نیمسال گروه بندی شده اند لامهای آموزشی از قبل آماده شده را مطالعه می کنند و در جلسه بعد تعدادی لام مجهول جهت مطالعه و تشخیص به هر گروه ارائه می شود. تکنیک های مورد نظر را تمرین می کنند، برخی تکنیک ها مثل تهیه محیط های کشت، ایزوله و کشت تک یاخته ها از حیوان آلوده و تشریح حیوان و مشاهده انگل های روده ای و نسجی احتمالی آن را به کمک استاد و کارشناس گروه مشاهده و یا انجام می دهند.

ارزشیابی دانشجو:

الف- ارزیابی پایان ترم درس نظری تک یاخته شناسی:

- 1- امتحان بین نیمسال(میان ترم) 40 در صد

۲- امتحان پایان نیمسال اول که شامل: کل مباحث تک یاخته شناسی و حشره شناسی است ۶۰ درصد (۱۰ درصد از میان ترم + ۵۰ درصد از پایان ترم).

ب- ارزیابی پایان ترم درس عملی تک یاخته شناسی:

- ۱- حضور فعال و رعایت نظم در کلاس و ارائه دفتر گزارش کار ۱۰ درصد
 - ۲- امتحان پایان ترم از ریخت شناسی تک یاخته ها و حشرات (لام تثبیت شده زیر میکروسکوپ) و لام های مجهول ۵۰ درصد.
 - ۳- امتحان پایان ترم از روش ها و فنون ارائه شده در کلاس (تکنیک) ۴۰ درصد.
- فعالیت امتیازی:** دانشجویان بصورت فردی یا گروهی که علاقه مند باشند به جهت انجام کار عملی مرتبط با درس ، می توانند پس از هماهنگی با هریک از مدرسین تا یک نمره عملی بصورت امتیازی کسب نمایند (ایزوله انگل، محیط سازی و کشت انگلهاو...).

منابع اصلی درس :

- A. Basic Clinical Parasitology by/ Brown./latest edition.
- B. Medical parasitology by/Markell./latest edition
- C. تک یاخته شناسی پزشکی دکتر ادریسیان آخرین ویرایش

زمان بندی تئوری

شماره	تاریخ	موضوع بحث	تدریس کننده
۱		عدم حضور در کلاس	دکتر رانقی
۲		مقدمه ، طبقه بندی، ریخت شناسی، بیولوژی و روشهای تشخیص آزمایشگاهی تک یاخته ها	" " "
۳		آمیبیازیس روده ای و خارج روده ای، آمیبهای غیربیماریزای روده ای (انتامبا هیستولیتیکا و آمیب های کومنسال روده ای)	" " "
۴		بلاستوسیستیس، آمیب های آزادی، مژه داران و روشهای تشخیص، مقدمه تاژکداران روده ای (ژیاردیا)	" " "
۵		ادامه تاژکداران روده ای، تاژکداران روده ای(دی آنتا موبا، کیلوماستیکس، انتروموناس، رتروموناس و...)	" " "
۶		تاژکداران حفرات گوارشی - تناسلی(تریکوموناس تناکس، هومینیس، واژینالیس) و روش های تشخیص و مقدمه تاژکداران خونی نسجی تریپانوزوم های آفریقایی(بیماری خواب) و آمریکایی(بیماری شاگاس) به همراه حشره شناسی ساس	" " "
۷		تاژکداران خونی نسجی(ریخت شناسی، بیولوژی ، بیماریزایی سالک ، کالاآزار و روش های تشخیص) به همراه حشره شناسی دوبالان و پشه خاکی و روش تشخیص	" " "
۸		امتحان میان ترم	" " "
۹		کوکسیدیاهای نسجی، توکسوپلازما (ریخت شناسی، بیماریزایی و روش های تشخیص)	" " "
۱۰		کوکسیدیای روده ای (ایزوسپورا، کربیتوسیورییدیوم، سیکلوسپورا) و روش های تشخیص	" " "
۱۱		کوکسیدیاهای خونی(بیولوژی، ریخت شناسی پلاسمودیوم هاو شرح بیماری مالاریا	" " "
۱۲		ادامه بیماری مالاریا(اهمیت بهداشتی، ریخت شناسی بیولوژی، و روش های تشخیص) به همراه حشره شناسی آنوفل و کولکس و روش تشخیص	" " "
۱۳		معرفی بابزیاها، تریاها ، میکروسپوریדיاها و روش های تشخیص به همراه حشره شناسی کنه ها	" " "
۱۴		مقدمه ای برحشره شناسی	" " "
۱۵		بیماری گال، شپش ها، سوسک	" " "
۱۶		مگس های مولد میاز و روش های تشخیص	" " "

زمان بندی عملی

شماره	تاریخ	موضوع بحث	تدریس کننده
۱		معرفی انواع نگهدارنده ها ، کاربرد آنها ، سیل کردن ، میکرومتری و کالیبراسیون	دکتر رائق
۲		اجرای روشهای مستقیم آزمایش مدفوع، سیل کردن، دمونستراسیون لام آمیبهای روده ای	" "
۳		دمونستراسیون تاژکداران روده ای ، مرور آمیبهای روده ای و تشخیص نمونه های مجهول	" "
۴		معرفی ، شرح و اجرای روش رنگ آمیزی تری کروم جهت تهیه گسترش های رنگ شده دائمی نمونه	" "
۵		دمونستراسیون لام تاژکداران خونی - نسجی	" "
۶		برداری از زخمهای لیشمانیا ، تهیه محیطهای کشت انگل لیشمانیا و کشت انگل لیشمانیا	" "
۷		آشنایی با روش های سرولوژی و اجرای روش الیزا برای توکسوپلاسموز و تشخیص لام های مجهول	" "
۸		شرح و اجرای روش شناورسازی با آب شکر (Sheather) جهت تشخیص کوکسیدیاهای روده ای	" "
۹		دمونستراسیون لام کوکسیدیاهای روده ای و نسجی انگل انسان	" "
۱۰		شرح و اجرای روش رنگ آمیزی اسید فاست اصلاح شده و تشخیص لام های مجهول	" "
۱۱		شرح و اجرای تهیه گسترشهای خونی نازک و ضخیم	" "
۱۲		دمونستراسیون لام انگل های مالاریا و بابزیا در گسترش های نازک و ضخیم	" "
۱۳		دمونستراسیون لام بندپایان، حشرات و بررسی حلزونهای میزبان واسط در انگل های انسانی	" "
۱۴		رفع اشکال و مرور لام تک یاخته ها و حشرات برگزار امتحان تکنیک (تئوری - عملی)	" "

